

29 במרץ 2026

ב ה ו ל

לכבוד
אלוף שי קלפר
מפקד פיקוד העורף
נצ"מ תמר ליברטי
מ"מ היועץ המשפטי למשטרה
שלום רב,

הנדון: החרגת הפגנות מהגבלות פיקוד העורף

סימוכין: פנייתנו למשטרה מיום 18.6.2025; מענה המשטרה מיום 3.7.2025; פנייתנו למשטרה מיום 4.3.2026

אנו פונות אליכם בדחיפות בעקבות הפיזור האלים והלא חוקי של הפגנה אתמול, 28.3.2026, בידי שוטרי מחוז תל אביב, בטענה כי ההפגנה נערכת בניגוד להנחיות פיקוד העורף לשעת חירום. פיזור זה מצטרף לשורת מקרים בשבועות האחרונים ובעבר, בה המשטרה פיזרה בכוח הפגנות בטענה שאינן עומדות בהנחיות. חרף פניותינו החוזרות ונשנות על כך שיש לאפשר את חופש המחאה גם בשעת חירום, משטרת ישראל ממשיכה לשלול חירות זו גם מאזרחים אשר נמצאים בצמוד למרחב מוגן. על כן, נבקש כי **תבהירו לאלתר – עד מחר בשעה 14:00 – כי ההנחיות לעניין הגבלת התקהלויות אינן חלות על הפגנות, ולמצער על הפגנות שנערכות בסמוך למרחבים מוגנים.**

1. אתמול, 28.3.2026, נערכה בכיכר הבימה בתל אביב הפגנה נגד המשך המלחמה עם איראן, בהשתתפות כאלף בני אדם. דקות ספורות לאחר תחילת ההפגנה, שהמשטרה ידעה אודותיה מבעוד מועד, הודיעו השוטרים במקום כי ההפגנה אינה חוקית. בהמשך הודיעה המשטרה, כי הטעם לכך הוא שאינה עומדת בהנחיות פיקוד העורף לשעת חירום. לאחר זמן קצר החלו השוטרים לפזר את המפגינים באלימות ולבצע מעצרים (ראו: יאיר פולדש, נעה שפיגל, ניר חסון ובר פלג "המשטרה פיזרה באלימות הפגנות נגד המלחמה בתל אביב ובחיפה, 22 נעצרו" **הארץ**, 28.3.2026). כל זאת, אף שכידוע, חניון תיאטרון הבימה, המצוי מתחת למקום ההפגנה, משמש כמרחב מוגן המוני, אשר לו מספר כניסות, ויכול להכיל אלפי בני אדם ללא קושי.

2. התנהלות זו של המשטרה היא חלק ממגמה מתמשכת של פיזור בכוח של הפגנות בתואנה שאינן עומדות בהנחיות פיקוד העורף, הן במלחמה הקודמת עם איראן, והן בזו הנוכחית. לנוחותכם, מצורף מכתבנו האחרון מיום 4.3.2026. קשה להשתחרר מן הרושם שמדובר בתירוץ בלבד לצורך פיזור הפגנות שהמשטרה אינה רוצה בהן, וזאת משום שהמשטרה אינה נוקטת פעולות אכיפה ביחס להתקהלויות אחרות.

3. כבר בפניותינו הקודמות עמדנו על כך, שגם בשעת חירום ותחת הגבלות על התקהלויות, חופש ההפגנה ממשיך להתקיים, והמשטרה מחויבת להגן עליו ולאפשר את מימושו. נבחר שוב, כי **אין בהנחיות פיקוד העורף ובמגבלות על התקהלויות על מנת לשלול את חופש המחאה והביטוי, על אחת כמה וכמה כאשר התקהלויות אלו נערכות בסמוך למרחב מוגן.**

4. כידוע, בהתאם למעמדו הרם והחוקתי של חופש המחאה, המתפרש על כלל סוגי הביטוי, אין להגבילו ללא הסתברות קרובה לוודאי לפגיעה ממשית, קשה ורצינית בביטחון הציבור או בסדר הציבורי (בג"ץ 5078/20 פדידה נ' משטרת ישראל (19.8.2020)). כפי שנפסק לא אחת, גם בימי מלחמה האיסור על קיום הפגנה בשל החשש מפגיעה בביטחון הציבור או בסדר הציבורי הוא חריג ולא הכלל: "נקודת המוצא צריכה להיות גישה קפדנית ביותר... באשר בעיתות מלחמה ומשבר, המחאה היא חשובה במיוחד, גם אם כואבת במיוחד" (בג"ץ 8007/23 מפלגת חד"ש נ' מפכ"ל המשטרה, פסקה 14 לפסק הדין (8.11.2023)). ההדגשה הוספה). על המשטרה לעשות כל שביכולתה על מנת להבטיח כי החופש להפגין עומד על תילו, גם בשעות מלחמה וחירום, בלי שיוטלו כל מגבלות שאינן נדרשות לצורך ההגנה הבסיסית ביותר על ביטחון ציבור המפגינים: "האפשרות לקיים הפגנה אינה פריבילגיה מיוחדת, כי אם זכות יסוד. הדברים יפים גם בעת מלחמה, גם אם היבטים מעשיים עשויים לתחום את היקף הרישיון שניתן" (בג"ץ 557/24 שביטה נ' מפקד מחוז חוף, פסקה 8 לפסק הדין (18.1.2024)).
5. בהתאם לעקרון מנחה זה, התאפשרו הפגנות בתקופות מלחמה שונות לאורך השנים, וכן בזמן מצבי חירום אחרים כגון מגפת הקורונה. גם במצב הנוכחי, אין הצדקה לשלילת חופש המחאה.
6. שעה שהפגנה נערכת בצמוד למרחב מוגן אשר יוכל להכיל את המפגינים, אין כל הצדקה לפיזורה בטענה של הפרת ההנחיות ושמירה על המפגינים. על כן, נבקש את הבהרתכם לאלתר, כי ההנחיות לעניין הגבלת התקהלויות אינן חלות על הפגנות, ולמצער על כאלה שנערכות בסמוך למרחבים מוגנים.
7. נודה על תשובתכם עד מחר, 30.3.2026, בשעה 14:00, על מנת שנוכל לשקול המשך צעדינו המשפטיים.

בברכה,

עדן גלעד, עו"ד

רכזת חופש המחאה